

CONSTANTIJN HUYGENS (LEIDEN)
AAN ZIJN MOEDER SUSANNA HOEFNAGEL (DEN HAAG)
6 JUNI 1617
25

Samenvatting: Huygens betreurt het dat hij niet mee op reis kan met zijn ouders. Hij vraagt of zijn broer Maurits te Breda aan Poncet, zangmeester van Philips Willem van Oranje, wil vragen naar de nieuwste liederen.

Over een antwoord van Huygens' moeder, Susanna Hoefnagel, of van Huygens' broer, Maurits, is niets bekend.

Primaire bron: Den Haag, Kon. Bibl., Hs. KA XLIX, dl. 1, pp. 11-12: brief (enkelvel, 20x31cm, a|b; autograaf).

Vroegere uitgaven: Jonckbloet 1882, nr. 1, p. 1: fragment (<frère estant ... refusera pas>).

— Worp 1, nr. 25, p. 10: gedeelten (<Je n'ay rien ... que mon père y a.>, <Je désirerois ... par derrière.>), verder samengevat.

Namen: Maurits Huygens; Philips Willem van Nassau (prins van Oranje); Didier Poncet.

Plaatsen: Breda; Den Haag.

Glossarium: air (lied); bande (muziekensemble); maître-chantre (zangmeester).

Transcriptie

Aen Mejoffrouwe

Mejoffrouwe de huysvrouwe van Mynheere den Secretaris Huygens,

in't Voorhout,
in Den Haag.

Port.

Très-chère mère,

Je n'ay rien à vous respondre sinon de vous souhaiter bon voyage et meilleur retour que la dernière fois; au moins vous aurez la saison plus à propos. Pour moy, il faut que je sois le *schoolschiijter die mede sal rijden als 't eens somer wordt*. C'est un voyage que j'ay attendu longtemps, et qui me pourroit venir à quelque usage, à cause des affaires que mon père y a. Mais je considère bien qu'on n'a pas trop grand envie de m'y mener, puisqu'on me le mande si tard que mon bagage ne pourroit venir à temps; encor qu'aussy bien mes petits empêchements ne me donneroyent pas loisir de m'y resoudre; cela me cousteroit trop de nouvelle peine. Il faut que le contentement cède un peu à la nécessité. Mon tour viendra, s'il plait à Dieu.

J'ay esté deux ou trois jours un peu appesanti de certaines douleurs de teste, et on m'a conseillé de me faire seigner, ce que j'ay fait, dont je me trouve un peu à mon aise. Ce qu'il y a de reste se pourra vuidier par une bonne purgation.

Je désirerois que mon frère, estant à Breda, allast trouver Poncet, le Maistre-chantre du Prince d'Orange, et luy demandast les plus nouveaux airs qu'ils ayent en leur bande. Il ne luy les refusera pas.

Je vous baise et à mon père très-humblement les mains, demeurant,

très-chère mère,

vostre plus-obéissant fils

Constantin.

En toute haste de Leyden, ce Mardy 6 de Juin, 1617.

Ma bourse me dit que le mois est échu. S'il plaisoit à mon père de s'en souvenir un peu favorablement devant que partir, cela me feroit grand bien; autrement je suis mal à cheval. Je prie que mon pourtrait puisse estre doublé de linge par derrière.

Vertaling

Aan mevrouw de echtgenote van secretaris Huygens,

aan het Voorhout,
te Den Haag.

Lieve moeder,

Ik kan u als antwoord slechts een goede reis toewensen en een betere terugkeer dan de laatste keer; het seizoen tenminste is geschikter. Wat mij betreft, ik moet de ¹schoolschijter zijn, die mee zal rijden als het eens zomer wordt.¹ Ik heb lang uitgekeken naar deze reis, die mij van nut zou kunnen zijn vanwege de zaken van mijn vader. Maar ik zie goed in dat men niet veel zin heeft om mij mee te nemen, omdat men mij zó laat verwittigt dat mijn bagage niet op tijd gereed zou kunnen zijn. Bovendien zijn er nog mijn kleine bezigheden die mij niet de gelegenheid zouden geven de beslissing daartoe te nemen; dat zou weer nieuwe problemen geven. De tevredenheid moet nu wijken voor de noodzaak. Mijn beurt komt nog wel, als het God behaagt.

De laatste dagen wordt ik wat terneergedrukt door bepaalde hoofdpijnen, en men heeft mij aangeraden een aderlating te ondergaan. Ik heb dat gedaan en daarna voelde ik mij enigszins beter. De rest zal door een goede purgatie kunnen worden opgelost.

Ik zou willen dat mijn ¹broer, wanneer hij in Breda is, [Didier] Poncet, de zangmeester van prins [Philips Willem] van Oranje, opzoekt, om hem de nieuwste liederen te vragen die ze in hun ensemble hebben. Hij zal ze hem niet weigeren.

Ik kus u, en ook mijn vader, nederig de hand, en blijf,

lieve moeder,

uw gehoorzame zoon
Constantijn.

In alle haast, Leiden, dinsdag, 6 juni 1617.

Mijn beurs zegt mij dat de maand voorbij is. Als het vader zou behagen om een beetje in gunstige zin aan mij te denken voordat hij vertrekt, zou mij dat zeer goed uitkomen; anders ben ik wat onthand. Zou mijn portret aan de achterzijde ook met linnen gevoerd kunnen worden?

---

¹Maurits Huygens.

